

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Komisija za zaštitu knjižnične građe

ZAPISNIK

sa sastanka Komisije održanog 3. lipnja 2011. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (NSK)

Dnevni red:

1. Izvještaj predsjednice Komisije o realizaciji plana za 2011. godinu
 - a. Sastanak s voditeljima županijskih matičnih službi na 8. Savjetovanju za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, sastanak s voditeljima matičnih službi za visokoškolske i specijalne knjižnice
 - b. Osnivanje Radne grupe za novine
 - c. Osnivanje Radne grupe za digitalizaciju
 - d. Upitnik o mjerama zaštite knjižnične građe u knjižnicama
2. Rasprava o izvještaju
3. Dogovor oko načina slanja Upitnika o mjerama zaštite knjižnične građe u knjižnicama
4. Plan rada Komisije za 2012. godinu
 - a. Priprema materijala za savjetovanje o kulturnom dobru
 - b. Dogovor sa Zavodom za knjižničarstvo i Ministarstvom kulture u vezi organizacije savjetovanja o kulturnom dobru
5. Razno

Prisutni:

1. Božica Anić
2. Igor Čolak
3. Dragica Krstić
4. Silvio Lebinac
5. Vesna Milčić-Trajbar
6. Suzana Njegač
7. Jablanka Sršen

Odsutni:

1. Milenka Bukvić (ispričana)
2. Damir Horvat
3. Mirisa Katić (ispričana)
4. Ivanka Kuić

Sastanak je započeo u 10,30 sati.

Predsjednica Komisije J. Sršen pozdravila je prisutne i zaželjela dobrodošlicu novoj članici Komisije, Dragici Krstić, te potom predložila dnevni red. Uz dogovor da se rasprava predviđena u točki 2. održi nakon iznošenja svake pojedine stavke točke 1., dnevni red je jednoglasno usvojen.

Ad. 1.a.

J. Sršen izvjestila je prisutne o tijeku i rezultatima sastanka s voditeljima županijskih matičnih službi i voditeljima matičnih službi za visokoškolske i specijalne knjižnice u sklopu 8. Savjetovanja za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, održanog od 18. do 21. svibnja u Toplicama Sveti Martin na Muri. Budući da je kasno najavljen, sastanak nije ušao u program Savjetovanja, stoga će svima biti odaslati materijali u pisanom obliku. Neke primjedbe Komisije izrečene su na panel-diskusiji o strategiji razvoja narodnih knjižnica. Inicijativu treba proširiti i na druge matične službe. Svi prisutni podržali su prijedlog da sastanci s matičnim službama koji nisu održani postanu dio plana rada Komisije za 2012. godinu.

B. Anić predložila je stvaranje internog dokumenta u knjižnicama koji bi odražavao politiku zaštite građe koju knjižnice provode ili bi trebale provoditi (analogno politici nabave). Taj dokument ukazivao bi na smjer razvoja aktivnosti zaštite građe. Djelomice bi predstavljaо poveznicu između Pravilnika o zaštiti knjižnične građe i godišnjeg plana rada pojedine knjižnice. Kao takav, dokument bi imao i ulogu podsjetnika za radne aktivnosti knjižnica, a donosilo bi ga stručno vijeće. Oblik i sadržaj predloženog dokumenta predočila je navođenjem konkretnih primjera koji se odnose na preventivne mjere zaštite, restauriranje građe, kulturno dobro i sl.

J. Sršen smatra da bi organizacijske jedinice knjižnica zadužene za zaštitu građe trebale sastavljati godišnja izvješća o svom radu, te da bi se na njima trebao temeljiti dokument čije je stvaranje predložila B. Anić. Također, izrazila je mišljenje kako bi knjižnice koje posjeduju vrijednu građu trebale sastavljati planove dugoročne zaštite s popisom prioriteta, u čijoj bi izradi sudjelovali i restauratori.

U diskusiji o mogućnostima restauracije D. Krstić je ukazala na promjene trendova u pristupu zaštiti knjižnične građe na svjetskoj razini. Više se ne teži očuvanju samo sadržaja knjige, već i njezine izvorne strukture, opreme i uveza, što znači da se knjiga čuva kao artefakt. Naglašava se važnost prevencije kao temelja svakog oblika zaštite uz izvođenje minimalnih konzervatorsko-restauratorskih zahvata gdje je to nužno.

Ad. 1.b.

J. Sršen izvjestila je kako je Stručni odbor HKD-a odobrio osnivanje Radne grupe za novine. Za članove su odabrani Hrvoje Džanko iz Gradske knjižnice Čakovec, Branka Kisegić iz HDA, Dragica Krstić iz NSK, Maja Krtalić s Filozofskog fakulteta u Osijeku, Lea

Lazzarich iz Sveučilišne knjižnice Rijeka i Silvio Lebinac iz NSK. Izrađen je i plan rada Radne grupe, nakon čega su L. Lazzarich i M. Krtalić odustale od članstva.

Budući da bi aktivnosti Radne grupe uključile i pregled stanja mikrofilmskih snimki novina koje se čuvaju u NSK, svi prisutni su suglasni da bi koordinator aktivnosti Radne grupe trebala biti NSK, a Komisija bi davala samo sugestije i smjernice.

V. Milčić-Trajbar predložila je izradu anketnog upitnika koji bi se prilagao svakoj posuđenoj kopiji mikrofilma u NSK, a u kojem bi korisnici izrazili svoje mišljenje o stanju i čitljivosti kopije koju upravo koriste.

J. Sršen najavila je kako će zatražiti sastanak s v. d. ravnateljice NSK Dunjom Seiter-Šverko, na kojem bi se razgovaralo o problematici zaštite novinskog fonda te o sastavu i aktivnostima Radne grupe.

Ad. 1.c.

J. Sršen izvjestila je kako će Radnu grupu za digitalizaciju formirati Sofija Klarin te kako članovi Radne grupe još nisu odabrani. Matičnost za digitalizaciju preuzet će NSK, a Komisiju će se konzultirati prema potrebi.

Ad. 1.d.

U raspravi o sadržaju Upitnika o mjerama zaštite knjižnične građe u knjižnicama svi prisutni su se usuglasili oko izmjena u pojedinim pitanjima:

- u pitanju 5.1.a. brišu se riječi "(mjerenjem vlage i temperature)",
- u pitanju 6. riječi "bezkiselinsku zaštitnu ambalažu (kutije, mape, košuljice i sl.)" zamjenjuju se riječima "zaštitnu ambalažu preporučenu standardima",
- u pitanju 9. dodaje se stavka "e) izlaganje građe".

Ad. 2.

Sukladno dogovoru na početku sastanka, nakon svake pojedine stavke točke 1. uslijedila je rasprava.

Ad. 3.

I. Čolak predložio je izradu i odašiljanje Upitnika te prikupljanje i obradu podataka pomoću web usluge Google Documents. Svi prisutni jednoglasno su prihvatili prijedlog. I. Čolak obvezao se izraditi obrazac Upitnika pomoću spomenute usluge.

Ad. 4.a.

J. Sršen izvjestila je kako će se savjetovanje o kulturnom dobru održati u 2012. godini. Očekuje se da će analiza podataka prikupljenih Upitnikom spomenutim u točki 1.d. identificirati neke od problema kojima će se Komisija baviti u nadolazećem razdoblju.

Ad. 4.b.

J. Sršen izvjestila je kako Zavod za knjižničarstvo još nije kontaktiran po pitanju organizacije savjetovanja o kulturnom dobru.

D. Krstić ukazala je na mogućnost sastanka i razgovora s gđom Rankom Saračević-Würth iz Ministarstva kulture u vezi organizacije spomenutog savjetovanja.

Ad. 5.

B. Anić ukazala je na potrebu prevođenja na hrvatski jezik ISO standarda 11799 iz 2003. godine, koji je 2004. prihvaćen i kao hrvatska norma HRN ISO 11799:2004: informacije i dokumentacija – zahtjevi za pohranu dokumenata, arhivske i knjižnične građe (ISO 11799:2003).

D. Krstić smatra kako se prevođenjem prihvaćenih međunarodnih standarda (HRN ISO 11799:2004) treba baviti Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo, dok smjernice može prevesti i Komisija.

B. Anić smatra da Komisija treba potaknuti izradu priručnika za konzervaciju. Svi prisutni prihvatili su njezino mišljenje i usuglasili se kako bi priručnik trebao biti dovršen do 2014. godine, kako bi u 2015. bio objavljen.

V. Milčić-Trajbar obavijestila je prisutne o svojoj novoj adresi električke pošte i zamolila sve članove Komisije da ju koriste u budućoj korespondenciji. Nova adresa glasi vesnalma@gmail.com.

Sastanak je završio u 14,30 sati.

Zapisničar:

Igor Čolak